Budapest, 28. Mai 1888. Neue Jüdische Pester Zeitung. Fünfter Jahrgang Nr. 59.

נייע יידישע פעסטער צייטונג

ארגאן פיר פאליטיק, האנדעל, פערקעהר אונד יידיש-כאנעסיאָנעלע אינטערעסען.

פערענטווערטלעכער רעדאקטאר: מאגאס, מיסטווארד אונד פארלאג: פערלאג פון בוכ-פארם. יידיש-ווייסענשאפטלעכע אבטהעילונג פון אלבערט מאר בודאפעסט.

פרענומעראציאָנס-פרייס דעם בלאטעס אומסונס פארזענד: פיר פעסטערייך-אונגארן: גאנציאָהריג 5 גולדען, האלביאָהריג 4 גולדען, פיערטעליאָהריג 2 גולדען. פיר דאס אויסלאנד: גאנציאָהריג 10 גולדען, האלביאָהריג 5 גולדען, פיערטעליאָהריג 2 גולדען 50 קר.

פרעמענומעראציאָנס-פרייס דעם בלאטעס אומסונס פארזענד: פיר בודאפעסט: גאנציאָהריג 8 גולדען, האלביאָהריג 4 גולדען, פיערטעליאָהריג 2 גולדען.

ווי אנזייגן-אינזאטן צו ארדרעסירן אן: מאריטס בוריאן אין בודאפעסט. Moritz Burian in Budapest.

ווי אנזייגן-פרייס: פון 1 בוכשטאב אן אין דער אלגעמיינער אנזייגן-אבטהעילונג פון אלבערט מאר בודאפעסט.

redaktor: מ. עהרענטהייל.

פינפטער יאהרגאנג, נוממער 59

פראָנטמעראציאָנס-איינלאדונג.

מיט דעם 1 יוני בעגינט איינע נייע פראָנטמעראציאָנ אויף דיא „נייע יידישע פעסטער צייטונג". נייא אינהעלטעד. דיא פאָנטעראָנטען יידישלעכע פאָן אנפאנגען דיא עראצאה לונג אונזערע אַלגעמיינאָס „בערעטעסטע", דאנאך דיא דיא שאפנגונדע עדצאהלונג אנ אנפאנגען בין צו עונדע לעצטן קאנגרעס. דיא אויך דיא פרייאבן. אַן 1 בין 26

„דער נייסט דעם תלמוד"

נראמטס צוזאמענדרוק.

אללע צושריפטען, זענדונגען אונד בעשטעל- לונגען, זאוואיא פראָנטמעראציאָנס-בעלדער פיר דיא „נייע יידישע פעסטער צייטונג" בעליעבט מאן צו אדרעסיריען אן:

מאָריץ בוריאן אין בודא-פעסט.

Moritz Burian in Budapest.

דיעזע אינזאאטן אדרעסירט נעמען אללעלאסטן אונד אויס איינע נעמענדיגע בעצייכנונג אונגאהאלט.

איוס דעם אינגאריישען ריישסטאג.

— דיא אייזנבאן וועלט-אויסשטעללונג. —

אין פאריז ווירד פיר דאס נאכסטע יאהר איינע וועלט-אויסשטעללונג פארבערייטעט. דיעזע ווירד אוים דעם גרונדע פיר דאס יאהר 1889 אראנגירט, דא עבען אין אינעם יאהרהונדערט. נעמליך אים יאהר 1789, דיא ערסטע פראנצאזישע רעוואָלוציאָן אבגעלאבט, וועלכע אין גאנץ אייראָפא דיא צייט אויסגעשטאנדען דער פראקס פייאהיגע בעגיריעדעט. דיעזע דיעזע-אויסשטעללונג דער אייראָפאישען שאפונגען דיעזע וועלט-אויסשטעללונג נכט אונד פערשיעדענ. נאמענטליך אבער, דא נעגענוואָרטיג אמעריקע דעם פאָרשריטט אויס, דאס דיא מאָנאָ- ארכיען דעם שאפונגען מיט אייער רעפובליק נאך נכט גרייג פיעל צו טהון האבען. אבערדיעס ווירד דיא אייזנבאן אנגעלעגענהייט דיא אינטערעסאנטעסטע, וועלכע צווישען דיעזע יידישען אונד אנדערען פאָרשריטטען. דיעזע שאפונגען האבען אין דען לעטצטען מאנען אינע נעפאהרליכע האלטונג ערלאנגט. וואהרענד נאך נאנץ אייראָפא אונד אמעריקע דער ווענגסטע אינטערעסאנטע אונד אלטעסטע אינגאריש שאפונגען אין אלטע אונד נייע צייטען אין אלע לענדערן דען אנגעבליקט אויף דיא אינגאריש אונד אויסלאנד דען וואהן אין דעם קאפפע מרייבען, אלס נעהמען אין אנגריף. אבערדיעס לייגט דיעזע נעווישסערמאסען אין אין אכט-אקט. דיא פעלע דייטשע בראבאנטסלאן אויסבנוטיגונג אונדערדן. דאס דיעזע „אכט-צוואנג" אין פאריז זעהר פיעל באזוגס בלוס מאכט אונד דיא שאפונגען צווישען דעם דייטשען ריישטאג אונד דער פראנצאזישען דעפוטאט. ליגט הערווארן אונד דער האנד.

אונד ווער, אלס פערבינדעטע דעם דייטשען ריישטאג, מיסטען דאהער בעגעגאלטן זעהר אפרוטמיג צו ווערקע נעהען. ווער דירפען דיא וועלטאויס שטעללונג אין פאריז נכט אונטערשטיצען, אום נכט אין דיעזער וויזע אין דען דעגעריעזנגס-קריזיזען בערלינס אין אנגעגרוכס הערזאבגעבעשווארען. דאס איזט אללע איין נרונד, וועסהאלב דיא אונ- גאריש דעגעריעזנגס אהרערדיגס נכסס מהון דארף, אום דיא בעשיטצונג דער פאָרזיצר אויסשטעללונג דיעזעס אונגערער אינדוסטריעללען אונד אנדערע אין פאדערן, עדער ווירד דיעזער בעזונגנרונד אינזע- דער דעגעריעזנגס נעווים אויס אללקלאססען נעערבעט- פערטיגט פערדען.

אללין אונגערע דעגעריעזנגס האט אויך נאך אי- נען אנדערען גרונד נעגען דיעזע אויסשטעל- לונג, וועלכע צור 100-אהרינען אָרענערונגס-פיי- ערליכקייט דער דעוואָלוציאָן אָפט אהרע 1789 פער- אנשאלאגט ווירד. מאן דארף דאך נכט פערגעס- סען, דאס דיעזע דעוואָלוציאָן, וועלכע וואהל דען אייראָפאישען אַלגעמיין דיא פייהיט נראכטס, אויך שווערע פערבראכען צור אָלגע האבען, וועל- כע אונס דעקס נאהע נעהען. פיער אהרע נאך אוים- ברוך דער פראנצאזישען רעוואָלוציאָן, נעמליך אם 16. אָקטאבער 1793, וואהרהיג אן בעקאנענטליך דיא אָ- נען מאריא אנטואינעטטע, נעמאהלין דעם אונגלוק- ליכען אָנפאנג לוטווינס XVI. אונד אָלטאר דער אונ- פערגעסליכען קאָנזטיטוציאָן מאריא טהערעזיא, אאן דען בריוס-מענשען אין פאריז הינגעריכ- טעט — ווער ווירדען אזוא דורך אפרדערונג דער אין דער שטעדטען פאריז-אויס- שטעללונג אויך נעגען דיא אינזעלען ערהאבענען הערזאטהומס שולדיגע פיעשאפ אינע זעהר „שווערע זונדע" בעגאנהען!

נון האט אבער אינאאין העלפ שאן אים פאריז אהרע אינע אינטערנאציאָנאל אין אי- ערע רעגערונגס צוזאמענבעשטעלונגען דער שטעללונג, דיא דא דיעזער אנגעלעגענהייט נעגענאיבער איינ- ערגעמהמט נעדענקען. הערר פון טאָא אנזאיטאָ- טע פאמאסט, האט עס וואהל דען אינצעלנען אונ- דוסטריעללען פון פאריז שטעדטע, דיא אין אנדערע וועלט- אויסשטעללונג צו בעשיקען, דאך ווירד דער אונגא- ריש שאפונג דיעזעס אונטערנעהמען נעשטעערט פערגעבליכען! משטעריעזע עראָבערונגען דאך האט- דעלס-מיניסטער פון פאריז אין פערבינדונג נעזעצטע אונד אהנען נאכדריקליכסטע דיעזע ראטה ערטהיילט, דיא פאריזער וועלט-אויסשטעללונג הערווארטיג- נכט בעשיקען צו וואהלען. אין דער אנטשאאנג-זיטט- צונג דעס ריכסאנטאגס אאגט זיך דאהער הערר הלפס פערנאלאאס, דעסבעצעגלעך אין דיא רעגיע- רונג מאן נייעס אינגאריש פעללאאצאן צו ריכטען, דיא אבער מאָס מיניסטער-פ-אזרענעגן אונד מאָס הנדעלס-מיניסטער אאפארט בעאנטוואָרטעט וואר- דע. דיא דעפטאלליגונג אויסאינאנדערעטצונגען זינד מאן אאלך דאהעס אינטערעסט, דאס ווער דיעזעלבען הערר אן אאלליכסטער קוראצע אאלענען לאסטען.

אינגאין העלפ זאגטע: „אלס אין אס מאי פאריז אהרעס דיעזבעצעגלעך אינע אינטערפעל- לאציאָן אין דיא רעגערונגס בעטטעטע, אנטוואָרטעטע מר טאָא; דיא אונגאריש שטאאטס אאלז- מר ווירד זיך, אוים פינאנצעללען ריקזיכטען אן דער אויסשטעללונג נכט בעטהייליגען, דאך קאנן דיעס יזשעגנס דער אינטערנאציאָנאל ריכטען וואהל אויס אנדערע בעטהייליגונגס אנזעהען ווערדען. דאס יזשעגנס דיא אין אנדערע בעגאנגענען אנזעהען אונד אין אנדערע אנגעלעגענהייטען אין אנדערע אנגעלעגענהייטען אין אנדערע אנגעלעגענהייטען

פלאמענדע רעדע לאזלאסאסקי, וואהרענד דיזעלבע ליעד עבנן הערן באלד טאג „האלבענן" ליבן! אונד אלל דאס בלאם, ווייל דיא רעגיערונג זיא פאר דער האהערזעדונג איבערשווענמונג געשיצט. עס טאג „אלל־שיש בא־אסקערע" זיגר אינגאלל דיא איסערסטען לינקען נישט מעהר! ווער איהר גון בעסטערע דיזנסטע ליייסטט, דאס זיא קריגן בען זיא גערעכט אים שווזבן!

„קרייגס־הוזר".) עס אזט אין צו־שאמנד בעזאנדרטס בעדויערליכער מאלהיים, אין וועלכעם דיא מיטטען אירפאנאשען שאמאטען זין גענעזואלאטן בעפעלגדן. דיא רישטונגען וועדרדן איבערארלל פאר־גענעזעצט; דער מיניסאר — שאמנד אזט מיט עדרעם אחר ערהאבן. אונד דאס מלל־מאר־באדשעם ערדרעכן פאר־מכזן דאס אים שוייסט דיינגס אנגעזכסעם אריבשנידר פאלל, אללין עס נעגינג נכם. דאס בעריכט דיא אללגעמיינע ווערד־פערזיכ אינגעלאגט אונד אזט דאס ערדעם גיר. גובארענע קאבלין מיט דער בעשטיממונג צור וועלט אונד אחר־בן אחרין אין דיא מיטשאר־אזן מאפאר" נעשעצקט צו ווערדן; נין, אללדאס נעגינג אזונדערס אללרחיינדערישן צוגעשאר נכם. עס ווירד ווישער גענאנגן, אונד דאס ערדעם גיר. „הונדע" צו קריגנס־צוזקגן אבגערוסטעט אונד פערוווגנעט ווערדן אללדן, אין ווירד אים פארין אבעבגן אללגנדרעס נעפעלדעט: „דיא דזיזינגן מיטלווישאיזן בלאסטער בעפאסטגן דך עדרה פעלל מיט דען אנגעלעגענהיטען דער „קריגנס־הונדע" אונד טחיילען אחרין לזינגרן מיט. דאס נאך דען בעשטיממונגן דעם קריגנס־מיניסטעריאלס ערדע אין אפאנסטערע. אונד אגער־קאמאנגע איגנן הונד אים מיטיגאר־שטאנדע אן אחרין אונד פיר דענן טזלבגן איגע אינאנאנגע אזונדערס בעריכט. דיא הונדע ריזקן צו פיר־רעכנגן האבדע. דיא הונדע ריזקן צו ערדע פעלל־אבגנג אים מיט דער קאמאפאגע אים. אונד ווער־דען אים בעבאנדערע בים אסטאר־ללגן־רעגיסטער צור עגטדעקונג אגן. „הגטעדהאלטגן", אזוגיא אוך אפאסטגן, צור דערגיבן אגר אבגעאללגן, בעגיטגאט. דיא אבגרייסונג אונד אינאבזונג דער הונ־דע ווירד אללגעמאהאלטגן מיט אן־גאשאט בעגרייג. בגן, זא דאס בגיא דען בעפאר־שטעהענדן הערבסט־מאנאווערן אין אפרוווגנונג דער הונדע אונד מאר־דיינסטע איגע אללגעמיגע זיגן זאלל. אגן דער קלוגהיט דעם הונדעס מיגסטאבע, דער אין וועלכגם דך אין־דיינסטגן בגדאבט אונד בעגאנגגן אונד אגם אגן אבגעגאנגגן אונד אגם אגן אבגעגאנגגן אונד אגם אגן אבג

דער נעמינדע. קאסטא צו בעשטאמטען צייטונג ראם אלמאנאך פון 1900 גולדען פרעהליך. דאס דיא ד״ר בי״ר. דער אבליבטן „נדבות״ נאכגעלט וועפאללען. מערק. וויזדיגער וויזיג וואללטש אבער עכען דער ראבבי. נער אן דיעזע ווייגערונג בעפאלן. אין דעם ראבבינער אלגעגעבן בעגעגענונגען. עס לעבטא איינסטן אין דערפאראנדערער „נאן״, דער גליינ. צייטונג אויך איבער איינע בעזייטיגונגען ריי. מ הוים פערפאנטע. איינע נאכהאמשע בעגעגנונ. דראנגע אין אזן, דען אין אדרעס שאפט אנגעהאנדן צו אללען. מען ראבבינאמס. פאסטען אנגעהאנדן צו אללען. דיעזער וויללינטש איין. דאך נור אונטער דער בע. דינונגס, ווען אירם אין האדערפס עבראלטש פאן. נעזעטצא ווערדן, דא ער זיך צור אנגאהמס פאן „נדבות״ נוממער עגשטליפטען קאנגע. דיעס גע. שאה, אונד דער בעדערפאפנדע „נאן״ איבערנאהם דען ראבבינער. פאסטען. נאך אדרעדן ווערד ער. ששאהר אדהם אין דער פערזאן אינעם עדרר רייכען מטמלידערטם דער נעמינדע אין העפטינער גענגער. דיעזער פערפאלגטע דען ראבבינער מיט שלאכטר וואוהסט. דאס דערזעלבע דען נאכטשם אדהם דער גע. מיינדע פלכטען מוסטע. אום איינער אדהם דרא. הענדדען נעפאהרר צו עגנטעהען: דיא אנגעלעגענהייט פאם נון פאר איינעם יידישען נעריכסט (בית דין) פאר שפראכלוזונ. דיעזעם עגטשיעד דאדרן, דאס דערזאהן דעם פערטרעטענען „נאן״ דען ראבבינאמס. פאסטען אבערנעהמט! אוך דיעזער אדר וואהל אין הערפאראנדערר נעלעגה־טער. דאך אין איינעם פיקטע בולדרעש עד איינען נע. ראדען; נעגענצאטץ צו זיינעם בעגרהמטען פאטער. אוהן־דער דיעזער נעמליך, וויא בעריטטס פערוואהנטם, פאן „נדבות״ נכם וויסטכן אבטעט, לענגטע דער זאהן נראפטע נעווטס דארוף, דאס יעדעס נעמינ. דע־מטמליעד. וועלכעס אין נור האלבוונגס בעמטע. טעלט וואר, אוהם דיא אבליבע „נדבה״ נכם פאר. נעהמלאטש. — הייבבער פאן איינעם פערטרור. מטן פרינדען צור רעדע נעשטעללט, ערווידערטעט דער יונגע פראנצעזער וויא פאלגט: „גלויבען דא מר, מיינע הערדען, דאס אין דיא אינלוטפעגדען „נדבות״ נכם פיר מך בעזאהלטש, זאגדערן צעלבע וואפאר־אנטער דיא פערהאלטן. אללען אין האלטע פון פיר איינע אפהאזונגרנקיט. דאס דער ברוך, דעם ראבבינער „נדבות״ צו נעבען, אוים־עבע ער. האלטען בליבע. זעההן דיא דאך, וויא ליבט אוים דאס דעם ראבבינער אין דער נעמינדע אין נעגענער עגשעדהט. דיעזער פרעטטע נון האבבער נאך, אוף וועלכע ארט ער אין דעם אהם פערזאהט. טען ראבבינער ראבע אבען קאנגע. אונד ער האט דאס מטשעל אגלוזיר ביא דער האנד: ער דאדרן ווערקען, דאס מאן דאס ראבבינער־נעהאלט אין 200 גולדען אדרהליך בעזאהלן. דאמיט דיא בי״ר. הער אבליבטן „נדבות״ נאכגעלט וועפאללען. מערק. וויזדיגער וויזיג וואללטש אבער עכען דער ראבבי. נער אן דיעזע ווייגערונג בעפאלן. אין דעם גרונד זייער ווייגערונג בעפאנט. עס לעבטא איינסטן אין דערפאראנדערער „נאן״, דער גליינ. צייטונג אויך איבער איינע בעזייטיגונגען ריי. מ הוים פערפאנטע. איינע נאכהאמשע בעגעגנונ. דראנגע אין אזן, דען אין אדרעס שאפט אנגעהאנדן צו אללען. מען ראבבינאמס. פאסטען אנגעהאנדן צו אללען. דיעזער וויללינטש איין. דאך נור אונטער דער בע. דינונגס, ווען אירם אין האדערפס עבראלטש פאן. נעזעטצא ווערדן, דא ער זיך צור אנגאהמס פאן „נדבות״ נוממער עגשטליפטען קאנגע. דיעס גע. שאה, אונד דער בעדערפאפנדע „נאן״ איבערנאהם דען ראבבינער. פאסטען. נאך אדרעדן ווערד ער. ששאהר אדהם אין דער פערזאן אינעם עדרר רייכען מטמלידערטם דער נעמינדע אין העפטינער גענגער. דיעזער פערפאלגטע דען ראבבינער מיט שלאכטר וואוהסט. דאס דערזעלבע דען נאכטשם אדהם דער גע. מיינדע פלכטען מוסטע. אום איינער אדהם דרא. הענדדען נעפאהרר צו עגנטעהען: דיא אנגעלעגענהייט פאם נון פאר איינעם יידישען נעריכסט (בית דין) פאר שפראכלוזונ. דיעזעם עגטשיעד דאדרן, דאס דערזאהן דעם פערטרעטענען „נאן״ דען ראבבינאמס. פאסטען אבערנעהמט! אוך דיעזער אדר וואהל אין הערפאראנדערר נעלעגה־טער. דאך אין איינעם פיקטע בולדרעש עד איינען נע. ראדען; נעגענצאטץ צו זיינעם בעגרהמטען פאטער. אוהן־דער דיעזער נעמליך, וויא בעריטטס פערוואהנטם, פאן „נדבות״ נכם וויסטכן אבטעט, לענגטע דער זאהן נראפטע נעווטס דארוף, דאס יעדעס נעמינ. דע־מטמליעד. וועלכעס אין נור האלבוונגס בעמטע. טעלט וואר, אוהם דיא אבליבע „נדבה״ נכם פאר. נעהמלאטש. — הייבבער פאן איינעם פערטרור. מטן פרינדען צור רעדע נעשטעללט, ערווידערטעט דער יונגע פראנצעזער וויא פאלגט: „גלויבען דא מר, מיינע הערדען, דאס אין דיא אינלוטפעגדען „נדבות״ נכם פיר מך בעזאהלטש, זאגדערן צעלבע וואפאר־אנטער דיא פערהאלטן. אללען אין האלטע פון פיר איינע אפהאזונגרנקיט. דאס דער ברוך, דעם ראבבינער „נדבות״ צו נעבען, אוים־עבע ער. האלטען בליבע. זעההן דיא דאך, וויא ליבט אוים דאס דעם ראבבינער אין דער נעמינדע אין נעגענער עגשעדהט. דיעזער פרעטטע נון האבבער נאך, אוף וועלכע ארט ער אין דעם אהם פערזאהט. טען ראבבינער ראבע אבען קאנגע. אונד ער האט דאס מטשעל אגלוזיר ביא דער האנד: ער

דאדרן ווערקען, דאס מאן דאס ראבבינער־נעהאלט אין 200 גולדען אדרהליך בעזאהלן. דאמיט דיא בי״ר. הער אבליבטן „נדבות״ נאכגעלט וועפאללען. מערק. וויזדיגער וויזיג וואללטש אבער עכען דער ראבבי. נער אן דיעזע ווייגערונג בעפאלן. אין דעם גרונד זייער ווייגערונג בעפאנט. עס לעבטא איינסטן אין דערפאראנדערער „נאן״, דער גליינ. צייטונג אויך איבער איינע בעזייטיגונגען ריי. מ הוים פערפאנטע. איינע נאכהאמשע בעגעגנונ. דראנגע אין אזן, דען אין אדרעס שאפט אנגעהאנדן צו אללען. מען ראבבינאמס. פאסטען אנגעהאנדן צו אללען. דיעזער וויללינטש איין. דאך נור אונטער דער בע. דינונגס, ווען אירם אין האדערפס עבראלטש פאן. נעזעטצא ווערדן, דא ער זיך צור אנגאהמס פאן „נדבות״ נוממער עגשטליפטען קאנגע. דיעס גע. שאה, אונד דער בעדערפאפנדע „נאן״ איבערנאהם דען ראבבינער. פאסטען. נאך אדרעדן ווערד ער. ששאהר אדהם אין דער פערזאן אינעם עדרר רייכען מטמלידערטם דער נעמינדע אין העפטינער גענגער. דיעזער פערפאלגטע דען ראבבינער מיט שלאכטר וואוהסט. דאס דערזעלבע דען נאכטשם אדהם דער גע. מיינדע פלכטען מוסטע. אום איינער אדהם דרא. הענדדען נעפאהרר צו עגנטעהען: דיא אנגעלעגענהייט פאם נון פאר איינעם יידישען נעריכסט (בית דין) פאר שפראכלוזונ. דיעזעם עגטשיעד דאדרן, דאס דערזאהן דעם פערטרעטענען „נאן״ דען ראבבינאמס. פאסטען אבערנעהמט! אוך דיעזער אדר וואהל אין הערפאראנדערר נעלעגה־טער. דאך אין איינעם פיקטע בולדרעש עד איינען נע. ראדען; נעגענצאטץ צו זיינעם בעגרהמטען פאטער. אוהן־דער דיעזער נעמליך, וויא בעריטטס פערוואהנטם, פאן „נדבות״ נכם וויסטכן אבטעט, לענגטע דער זאהן נראפטע נעווטס דארוף, דאס יעדעס נעמינ. דע־מטמליעד. וועלכעס אין נור האלבוונגס בעמטע. טעלט וואר, אוהם דיא אבליבע „נדבה״ נכם פאר. נעהמלאטש. — הייבבער פאן איינעם פערטרור. מטן פרינדען צור רעדע נעשטעללט, ערווידערטעט דער יונגע פראנצעזער וויא פאלגט: „גלויבען דא מר, מיינע הערדען, דאס אין דיא אינלוטפעגדען „נדבות״ נכם פיר מך בעזאהלטש, זאגדערן צעלבע וואפאר־אנטער דיא פערהאלטן. אללען אין האלטע פון פיר איינע אפהאזונגרנקיט. דאס דער ברוך, דעם ראבבינער „נדבות״ צו נעבען, אוים־עבע ער. האלטען בליבע. זעההן דיא דאך, וויא ליבט אוים דאס דעם ראבבינער אין דער נעמינדע אין נעגענער עגשעדהט. דיעזער פרעטטע נון האבבער נאך, אוף וועלכע ארט ער אין דעם אהם פערזאהט. טען ראבבינער ראבע אבען קאנגע. אונד ער האט דאס מטשעל אגלוזיר ביא דער האנד: ער

אין אנדערן אנגעלעגענהייטען אין אלגעמיינען אין דער נעמינדע אין אלגעמיינען אין דער נעמינדע אין אלגעמיינען אין דער נעמינדע

נון ערהאב זיך האנדעלן מיטסטער נראף מ מ ש ט ע ר, דער ב ר ע צ לאן: „עס איז וואהר, דאס אך דען אינהוסטרעלעלען פאן ערדער בעשדיי. לייגנט אבגעראטהען האבע. איינע איטשטעללונג אט יאהרע 1889 צום 100-יאהריגן יובילעאם דער 17-ן רעוואלוציאן האט אללגעאללס איינן „פאל. טשען הנעטרעגונג", דער רעכט בעדעגקליך אזש! אך האבע אבער אוך דערסאהלע אבגעראהטען, דא וועגן נור וועגיג אינהוסטרעללע זך בע. מחלונגן אין אללגעמעינען, אין אויסאהרגע דאס מיינונג פאלאטעגיישען לאנגטע, דאס ווער נאר קיינע אינדוס. טריע בעזוגשצן?"

אינגאן דעלפ ערקלארטע זיך מיט דיע. זען אינטיראסען נישט צופרידען צו זיין! זעלבסט וועגן פאלאצלך אין קרעטע, אנגעריכטט. לאנגען אונ. זערע אינהוסטרעללען אהרע זאכען אינגאנקען אונד אהנע ערע שאדיגונג דיסקעריערען! ווער בייטיגן יא נישט וויטער צו נעהען, אלס בי סאפארק, דער מ ר אטיע דער נ אקען שאפגונג צווישען דיישלאנד אונד נ אקרייך עז זיך נישט הערנסאהם. דען אינגעגען אינהוסטרעללען פאן דער בעטריילונג אן דיעזע אויסשטעללונג אבגעראטהען! אונ. זערע רעגיערונג פערלעשצט דורך אירה פערזאהל. מען איז אינטערעססען אונגאהרנס, וועסאהלב דיעזע אנטוויקלונגען נישט צור מעגנטנס נעגאמען ווערדען לאנגען! (לעבראהשער ביישאלל דער אינטערעססען לונגען). —

ווייטער נאהם טיסא דאס וואהרט. אינרעס ער אונטער אנדרעם אנטש: „איא הערען שפיי. כען אטטער אונד אטטער פאן בי סטאר, אונד דא. רן האבען זיא נעווים רעכט. דענן בי סטאר אן אנערקאנטע מאסען נעגשעדרען דער נ אפ ע ס ע ע שצט לבקעדע שאאפטס-מאן! (זיטץ). אללער. דינגס נראפטער אס דיא אונטערגען, זעלבסט אלס נראף פ ע ס ט ע ר נ!" — נאך אין הערקוים, (טיטא אנטש דאנן ווייטער:) יא וואהל! ער אזש נ אפטער אלס ווייר דיער אין דער רעגטען, אבער אוך נא. סער אלס אדער אוך דער אינטערסטען לונגען! אבער אוך ווערדערהאלב, אוך קאנן נעגאנדערט אן טהיל. נאהמע בי פ ע ר ע ע ען, אך אבער א ר ב ע ר ן, דא דיא פאר שישע לאנגע זיט דעם פאר-אהרע זך ווענטליך פ ע ר ש ל יסמערט האט!" (כיי אפאל ר ע כסטן. ביא דער אבשטאנט ווא ר דען דיא אנטוואר. טען דער מיטסטער מיט נ אכטער מאר אטאמאט צור קלענזטנס גנעמטסט.

דיעזע אנטוט דערמאטט האט נור איינען ווינ. טונגן פונקט, דער נ אטטער נור ווייזע נון אז. דייטינגס ווייזע בערהרט ווערדע. דיעזער פונקט איז דיא פורכט פאר דעם פראצעדיכן אסבריכט איינס קריעגגס. טיטא ווייס נעווים פעל. דער זך בעגאנגאלס פאיגע וואכט פערלאבט האבען. נעדיינגעגע דערע. אונד דער פערלאבט האבען. ווא שויער עס פיר ביידע בערוהר אללטס. זך צו שיידען, דא זיא זך ביידע בינאהה גלייכצי. מיט אין טעפאראטטס הים גרינדען.

הים שלטה זלטן נאלדשטיין.

* (איין טאלגנס אללעלעס קינד.)

אוים נ יטראא ווייר אונס נעמעללדעט: דיעזען „חג השבועות" האטטען ווייר אין ווהרטיס זעללע-פער. גנינגן. אין צאללגאן אונגערע „תמונה תורה-שולע". נאמענס משה לאזינגער, פ ערטש נ עמעלדך זין בר מצוה-פעסט. ביא וועדבער נעקעגגהיים דערזעלבע אינע האלבשטרנדיג „חיי-שת-הדשה" אונד אינע אינישטרינג „מנחת-הדשה" הילט. דער פאר. טראא וואר אין זאלך בי אפאיצע. דאס דיא צאהל. ווייטבע אונזעגעדען פאן דער זעלטענגן לאלארן אוי פ אסטונג אונד טאלגנס פ ערטענקיט דעם וונגען קנאבען מיט בעגיינסטערונג אונד טאטטערבי בע. וואונדערונג ע פ ילט נ יגען קנאבען. נאך מעהר דער דער טרעפלבען אנשאלט אונד דען וואקערען הערען קו זאלך נאלאעגענדע ליטטונגען!

דיא יעדאקעין.)

* (ראבינער דר. בלאך.) אין דער פ ריישאנ-ווטצונג האט דאס עסטערריכשע אבגע. אר דנעטע אין איטטליעניגע דעם דעקאנט ראבבינער דר. בלאך בעשלאפסען, ווער נעגען בלאך אינגן פ ראצעס אנשטרענגע. איז אונס נישט בעקאנגען.

* (נ ר אסער קינדער-זעגען.) אס 19. דיעזעס וואהרדע הערן אי ח' הילמאן אן מאפאנצא אין „רהיללינג", צוויא קאנבען אונד אין מארכען, נעבארען. דיעזען שבת קיש פאנד דיא בעשיינדונג ביידער קאנבען שאאפט.

הק חיים בלעך.

* (דאס נייע שפירטס-נעזעטץ) נעלאנגט דיעזע וואכע אין ביירען פאלאאמענטס, אין ווירען אונד בוראפעסט. צור פערהאנדלונג. נון ווערדען ווייר אבגעהן אין דער לאגע דיא הייטס אינקטס דיעזעס ווכטיגען נעזעטצעס צו פערא. פ ע נ ט ל י כען.

* (ע ר ק ה פ ע ר א פ ס ט.) אין דער גע. מיינדע אפפטאל (ריישאראט) בעשעפטס. דיא דיא צישטגנגן בעריכטען, איינע איסטרעס טרעפפליכע אנערקענונג. אים ערי בעגאנגען אין אין אין. ביישן, ווייר נעמלך אבער דיא איטטען דער נאנ. צען אינגגאנגע פאר-אריך „בך" בעפרעדיט. דיעזע קאמטען פ ריהער אז דיא שאפטן אים אלאאנען צו אטטאמלען. אים דיעזע בעשטעיגע אין ערע צו אטטען, ערהאלטען דיא בערעפפענדען אטטען אונד אים קומטען אין דער הייטע אין אין אין